

राज्यात कायदा व सुव्यवस्था, जातीय  
सलोखा व शांतता राखण्याच्या दृष्टीने  
शांतता समित्या / पोलीस मित्र समित्यांची  
पुनर्रचना करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : डिआयएस ०३१५/प्र.क्र.१०३/वि.शा.१ ब

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १५ जुलै, २०१५

- वाचा :- १) गृह विभाग परिपत्रक क्रमांक एमआयएस १०९७/सी.आर.४६३/सी.एम.-  
१९/वि.शा.१ ब, दिनांक ०८.१२.१९९९
- २) गृह विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक डिआयएस २००१/प्र.क्र.३१५/  
वि.शा.१ ब, दिनांक ०३.०६.२००३
- ३) गृह विभाग शासन निर्णय क्रमांक विसआ १०१०/आ.क्र.७६७/प्र.क्र.४४९/  
वि.शा.१ ब, दिनांक १८.०२.२०११

प्रस्तावना :-

राज्यामध्ये जातीय सलोखा वाढीस लागण्याच्या दृष्टीने मोहल्ला समित्या  
स्थापन करण्याचा निर्णय संदर्भाधिन क्रमांक १ येथील परिपत्रकान्वये घेण्यात आला  
आहे. तसेच संदर्भ क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये मोहल्ला समितीचे नाव बदलून  
ते “पोलीस मित्र समिती” करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे कायदा व सुव्यवस्था  
राखण्याच्या दृष्टीने राज्यात जिल्हा, तालुका, पोलीस ठाणे तसेच पोलीस  
आयुक्तालय क्षेत्रात शांतता समित्या स्थापन करण्याबाबत संदर्भाधिन क्रमांक २  
येथील परिपत्रकान्वये निर्णय घेण्यात आला आहे. विधानमंडळाच्या सन २०१५ च्या  
पहिल्या (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनात कायदा व सुव्यवस्थेसंदर्भात चर्चेस उत्तर देताना

मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिनांक १७ मार्च, २०१५ रोजी विधानसभेत पुढीलप्रमाणे आश्वासन दिले आहे:- “ज्या मोहल्ला कमिट्या गठित करण्यात आलेल्या आहेत, त्यांच्यामध्ये काही क्रिमिनल एलिमेंट्स आहेत, चुकीचे एलिमेंट्स आहेत. या सर्व मोहल्ला समित्या तातडीने तपास करून बरखास्त करण्यात येतील. मोहल्ला समितीवर नेमताना त्या व्यक्तीचे पोलीस व्हेरिफिकेशन असले पाहिजे. पोलीसांकरिता काम करणाऱ्या समितीत जर क्रिमिनल गेले तर ते योग्य नाही, याकरिता या मोहल्ला समित्या बरखास्त केल्या जातील. तशा सूचना तातडीने दिल्या जातील. मोहल्ला कमिटी, समन्वय कमिटी, शांतता कमिटी अशा ज्या ज्या काही कमिट्या आहेत त्या सर्व कमिट्या बरखास्त करून त्यांच्यावर उचित लोक घेतले जातील. ” त्याअनुषंगाने सध्या अस्तित्वात असलेल्या सर्व शांतता समित्या / पोलीस मित्र समित्या बरखास्त करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

### शासन निर्णय :-

राज्यातील जातीय तणावाच्या परिस्थितीत कायदा व सुव्यवस्था, जातीय सलोखा व शांतता राखण्याच्या दृष्टीने जिल्हा व पोलीस स्तरावर तसेच जातीय तणावाच्या दृष्टीने संवेदनशील असलेल्या इतर ठिकाणी नियुक्त करण्यात आलेल्या सर्व शांतता समित्या व पोलीस मित्र समित्या या आदेशाद्वारे बरखास्त करण्यात येत आहेत. तसेच १) गृह विभाग परिपत्रक क्रमांक एमआयएस १०९७/सी.आर.४६३/सी.एम.- १९/वि.शा.१ ब, दिनांक ०८.१२.१९९९, २) गृह विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक डिआयएस २००१/प्र.क्र.३१५/ वि.शा.१ ब, दिनांक ०३.०६.२००३, ३) गृह विभाग शासन निर्णय क्रमांक विसआ १०१०/ आ.क्र.७६७/ प्र.क्र.४४९/वि.शा.१ ब, दिनांक १८.०२.२०११ अधिक्रमित करण्यात येत असून

राज्यात शांतता समित्या खालीलप्रमाणे पुनर्गठित करण्यात याव्यात, असे नव्याने आदेश याद्वारे देण्यात येत आहेत :-

**अ) जिल्हा स्तरावरील शांतता समिती -**

- |  |   |                     |
|--|---|---------------------|
| १. जिल्हा दंडाधिकारी   | - | अध्यक्ष (स्थायी)    |
| २. मुख्य कार्यकारी अधिकारी (जि.प.)                               | - | सदस्य (स्थायी)      |
| ३. पोलीस अधिक्षक   | - | सदस्य (स्थायी)      |
| ४. जिल्हा परिषद अध्यक्ष  | - | सदस्य (स्थायी)      |
| ५. जिल्ह्यातील लोकसभा/राज्यसभा<br>/ विधानसभा / विधान परिषद सदस्य | - | सदस्य (स्थायी)      |
| ६. राज्य अल्पसंख्यांक आयोगाचे सदस्य (असल्यास)                    | - | सदस्य (स्थायी)      |
| ७. अतिरिक्त पोलीस अधिक्षक /<br>पोलीस उप अधिक्षक                  | - | सदस्य सचिव (स्थायी) |
| ८. सर्व धर्माच्या मान्यवर व्यक्ती                                | - | सदस्य (अस्थायी)     |
| ९. समाजातील मान्यवर व्यक्ती                                      | - | सदस्य (अस्थायी)     |
| अ) सामाजिक संघटनांचे सदस्य                                       |   |                     |
| ब) वकील / निवृत्त पोलीस अधिकारी / डॉक्टर                         |   |                     |
| क) एनजीओ चे सदस्य  |   |                     |
| (ड) व्यापारी, दुकानदार, उद्योजक, कामगार क्षेत्रातील व्यक्ती      |   |                     |
| (इ) शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यक्ती                                 |   |                     |

**ब) आयुक्तालय स्तरावरील शांतता समिती -**

- |   |   |                  |
|---|---|------------------|
| १. पोलीस आयुक्त                         | - | अध्यक्ष (स्थायी) |
| २. सह पोलीस आयुक्त/उपायुक्त (मुख्यालय)- |   | सदस्य सचिव       |

३. त्या आयुक्तालय क्षेत्रातील लोकसभा /राज्यसभा  
/विधानसभा / विधान परिषद सदस्य, नगरसेवक - सदस्य (स्थायी)
४. सर्व धर्माच्या मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)
५. समाजातील मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)  
(अ) सामाजिक संघटनांचे सदस्य  
(ब) वकील / निवृत्त पोलीस अधिकारी / डॉक्टर  
(क) एनजीओ चे सदस्य  
(ड) व्यापारी, दुकानदार, उद्योजक, कामगार क्षेत्रातील व्यक्ती  
(इ) शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यक्ती

क) तालुका स्तरावरील शांतता समिती -

१. तहसिलदार / उपविभागीय दंडाधिकारी - अध्यक्ष (स्थायी)
२. तालुका पोलीस स्टेशन प्रमुख - सदस्य सचिव (स्थायी)
३. त्या तालुक्यातील क्षेत्रातील लोकसभा/राज्यसभा  
/विधानसभा / विधान परिषद सदस्य /  
नगराध्यक्ष/पंचायत समितीचे सभापती - सदस्य (स्थायी)
४. सर्व धर्माच्या मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)
५. समाजातील मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)  
(अ) सामाजिक संघटनांचे सदस्य  
(ब) वकील / निवृत्त पोलीस अधिकारी / डॉक्टर  
(क) एनजीओ चे सदस्य  
(ड) व्यापारी, दुकानदार, उद्योजक, कामगार क्षेत्रातील व्यक्ती  
(इ) शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यक्ती

**ड) परिमंडळ स्तरावरील शांतता समिती -**

१. पोलीस उपायुक्त - अध्यक्ष (स्थायी)
२. वरिष्ठ सहाय्यक पोलीस आयुक्त - सदस्य सचिव (स्थायी)
३. या परिसरातील विधानमंडळ सदस्य/नगरसेवक - सदस्य (स्थायी)
४. सर्व धर्माच्या मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)
५. समाजातील मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)

(अ) सामाजिक संघटनांचे सदस्य

(ब) वकील / निवृत्त पोलीस अधिकारी / डॉक्टर

(क) एनजीओ चे सदस्य

(ड) व्यापारी, दुकानदार, उद्योजक, कामगार क्षेत्रातील व्यक्ती

(इ) शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यक्ती

**इ) पोलीस ठाणे स्तरावरील शांतता समिती -**

१. वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक / पोलीस निरीक्षक - अध्यक्ष (स्थायी)
२. पोलीस निरीक्षक / पोलीस उप निरीक्षक - सदस्य सचिव (स्थायी)
३. या परिसरातील विधानमंडळ सदस्य/नगरसेवक  
/ नगराध्यक्ष / पंचायत समिती सभापती - सदस्य (स्थायी)
४. सर्व धर्माच्या मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)
५. समाजातील मान्यवर व्यक्ती - सदस्य (अस्थायी)

(अ) सामाजिक संघटनांचे सदस्य

(ब) वकील / निवृत्त पोलीस अधिकारी / डॉक्टर

(क) एनजीओ चे सदस्य

(ड) व्यापारी, दुकानदार, उद्योजक, कामगार क्षेत्रातील व्यक्ती

(इ) शैक्षणिक क्षेत्रातील व्यक्ती

२. समिती गठीत करताना खालील बाबी विचारात घ्याव्यात.

- (१) सदर शांतता समिती जिल्ह्यात जिल्हा, तालुका, पोलीस ठाणे स्तरावर तर पोलीस आयुक्तालय क्षेत्रात पोलीस मुख्यालय, परिमंडळ आणि पोलीस ठाणे स्तरावर स्थापन कराव्यात.
- (२) जिल्हा स्तरावरील व पोलीस आयुक्तालयातील मुख्यालय स्तरावरील शांतता समितीमध्ये ३० ते ४० सदस्य तर तालुका / परिमंडळ व पोलीस ठाणे स्तरावरील शांतता समितीमध्ये २० ते २५ सदस्य असतील.
- (३) शांतता समितीमध्ये अशासकीय सदस्यांच्या नेमणूका जिल्हा स्तरावर जिल्हादंडाधिकारी, तालुका स्तरावर तहसिलदार, तर पोलीस ठाणे स्तरावर पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी यांनी कराव्यात. तसेच पोलीस आयुक्तालय स्तरावर पोलीस आयुक्त, परिमंडळ स्तरावर संबंधित पोलीस उप आयुक्त आणि पोलीस ठाणे स्तरावर पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी यांनी अशासकीय सदस्यांची नेमणूक करावी. जिल्ह्यातील तालुका आणि पोलीस ठाणे स्तरावर तसेच आयुक्तालयातील परिमंडळ (पोलीस उपायुक्त) आणि पोलीस ठाणे स्तरावरील शांतता समितीमध्ये अशासकीय सदस्यांच्या नेमणूका करण्यापूर्वी अशा अशासकीय सदस्यांची नावे अनुक्रमे जिल्हा दंडाधिकारी / पोलीस आयुक्त यांच्याकडून मान्य करून घेण्यात यावीत.
- (४) सदर अशासकीय सदस्यांच्या नेमणूका दोन वर्षांकरिता करण्यात याव्यात आणि त्यानंतर नव्याने नेमणूका करण्यात याव्यात.

- (५) पोलीस ठाणे, तालुका, परिमंडळ स्तरावर दर दोन महिन्याने व जिल्हा आणि पोलीस आयुक्तालय स्तरावर दर तीन महिन्याने शांतता समितीच्या बैठका आयोजित कराव्यात.
- (६) याखेरीज महत्वाचे सण व धार्मिक उत्सव आणि ज्यावेळी जातीय तणाव निर्माण होण्याची शक्यता असेल किंवा जातीय तणाव निर्माण झाला असेल अशा प्रत्येकवेळी शांतता समितीची बैठक आयोजित करावी.

**३. समितीवर नियुक्ती करताना खालील निकष विचारात घेण्यात यावेत :-**

- (१) शांतता समितीमध्ये जिल्हा / तालुका / आयुक्तालय / परिमंडळ / पोलीस स्टेशनच्या कार्यक्षेत्रात वास्तव्य करणाऱ्या लोकांचा समावेश करावा.
- (२) शांतता समित्यांमध्ये पुरोगामी दृष्टीकोन असलेल्या प्रभावी व्यक्तीचा समावेश असावा व ते सर्व थरांचे प्रतिनिधित्व करणारे असावेत.
- (३) विविध क्षेत्रातील बुद्धीवान व्यक्तींना / निष्कलंक चारित्र्याचे स्थानिक राजकीय नेते यांना प्राधान्य देण्यात यावे.
- (४) शिक्षक / वकील / पत्रकार / निवृत्त पोलीस अधिकारी यांना प्राधान्य देण्यात यावे.
- (५) निवडण्यात येणारे सदस्य निधर्मी बाण्याचे असावेत, कोणत्याही गोष्टीबद्दल त्यांची विचारशक्ती तर्कसंगत असावी व ते ज्या जमातीमधील असतील त्या जमातीचा त्याच्यावर विश्वास असावा.
- (६) नवीन व्यक्तीची समितीवर नियुक्ती करताना त्या व्यक्तीच्या गुन्हेगारी पार्श्वभूमीबाबत पोलीस तपासणी करून निष्कलंक चारित्र्याच्या व्यक्तींना समितीमध्ये प्राधान्य द्यावे. समितीच्या कोणत्याही सदस्याविरुद्ध दखलपात्र / अदखलपात्र तक्रार / गुन्हे नोंद असणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

- (७) समाजातील ज्यांचा लौकिक चांगला नाही अशा व्यक्तींची किंवा जातीयवादी म्हणून प्रसिद्ध असलेल्या व्यक्तींची तसेच समाजविरोधी कारवाया करणाऱ्या व्यक्तींची समितीवर नेमणूक करण्यात येऊ नये.

४. **शांतता समितीच्या कक्षेतील विषय :-**

- १) जातीय तणावाची शक्यता असल्यास, त्यासंदर्भात विषयावर चर्चा करण्यासाठी समितीची बैठक बोलवावी. तणावाच्या कारणाबद्दल सर्वमान्य तोडगा काढणे व तणावग्रस्त परिस्थिती निवळण्यासाठी सर्व स्तरावरील जाती जमातीचे सहकार्य मिळविण्यासाठी शांतता समितीच्या सदस्यांनी प्रयत्न करावेत.
- २) दंगलीनंतर लगेचच परिस्थितीचा आढावा घेण्यासाठी आणि परिस्थिती पूर्ववत करण्याच्या कामासाठी समितीची बैठक घेण्यात यावी व उपाययोजना सुचविण्यात यावी.
- ३) शांतता समित्यांनी कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी स्थानिक सरकारी यंत्रणेशी संपर्क साधावा.
- ४) जातीय दंगल / तणावात, निराधार झालेली मुले व विधवा यांना राष्ट्रीय सांप्रदायिक सद्भाव प्रतिष्ठान (NFCH) यांच्याकडून आर्थिक मदत देण्यासाठी प्रशासनाला मदत करावी.
- ५) जातीय दंगल / तणावाच्या वेळी एका समाजाच्या व्यक्तीने / लोकांनी दुसऱ्या समाजाच्या लोकांचे प्राण वाचविले किंवा मालमत्ता वाचविण्याचा प्रयत्न केला तर अशा व्यक्ती / लोकांची नावे जिल्हा प्रशासनास कळवावी. जिल्हा प्रशासनाने अशा व्यक्ती / लोकांची नावे कबीर पुरस्कारासाठी केंद्र शासनास पाठविण्यासाठी शिफारस करावी.
- ६) बैठकीत कायदा व सुव्यवस्था विषयक समस्या, सुरक्षिततेचे उपाय, जातीय सलोखा अबाधित राहण्याच्या दृष्टीने चर्चा करण्यात यावी.



- ७) शांतता व सुव्यवस्था कायम राखणे, ती बिघडल्यास सुधारणा करण्याकरीता उपाययोजना करण्याबद्दल तसेच जातीय तंटे व वाद याबद्दल समितीने वेळोवेळी सल्ला द्यावा आणि अशी परिस्थिती निर्माण झाल्यास त्यातून उद्भवणाऱ्या प्रश्नाची / अडचणीची सोडवणूक करण्यासाठी समितीने प्रयत्न करावा.
- ८) यासंदर्भात तात्पुरते व कायमचे पुनर्वसन व मदत करण्यासाठी समितीने सल्ला द्यावा तसेच नागरिकांच्या मदतीच्या व पुनर्वसनाच्या कामामध्येदेखील सहकार्य करावे.
- ९) दंगलीच्या कालावधीत अफवा पसरणार नाहीत याबद्दल प्रयत्न करणे व दंगलीत सहभागी होण्यापासून लोकांना प्रवृत्त करण्यासाठी प्रयत्न करावे.
- १०) अस्थायी सदस्यांच्या नियुक्तीसंदर्भात २ वर्षांनी पुनर्विलोकन करावे व त्यांच्या पुनर्नेमणुकीबाबत निर्णय घेण्यात यावा.
- ११) पोलीस ठाणे / परिमंडळ हद्दीत घडलेल्या जाती जमातीतील तक्रारी, असंतोष / गुन्हे यांची दखल घेऊन बैठकीत चर्चा करण्यात यावी.
- १२) सर्व धर्मियांच्या व इतर महत्वाच्या मिरवणूकांमध्ये विशेषतः गणपती, शिवजयंती, मोहरम या सणांच्या वेळी सर्व जाती धर्माच्या लोकांचा सहभाग असावा व शांतता समिती सदस्यांनी विशेष करून संवेदनशील भागात सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत आवर्जून उपस्थित रहावे.
- १३) शांतता समितीच्या बैठकींना उपस्थित राहणाऱ्या अशासकीय सदस्यांना कोणतेही मानधन वा बैठक भत्ता देय होणार नाही.
- १४) शांतता समितीवर नियुक्त केलेल्या अशासकीय सदस्याची नियुक्ती केव्हाही रद्द करण्याचे अधिकार शांतता समितीच्या अध्यक्षाना राहतील.
- १५) इतर अनुषंगिक बाबी.

**५. शांतता समितीच्या बैठका :-**

- १) शांतता समितीच्या बैठकीचा कार्यवृत्तांत बैठक झाल्यापासून ७ दिवसांत संबंधित पोलीस आयुक्त व जिल्हा दंडाधिकारी तसेच जिल्हा पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे पाठविण्यात यावा.
- २) प्रत्येक सहामाहित झालेल्या शांतता समितीच्या बैठकीमधील कार्यवृत्तांतावर करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा एकत्रित अहवाल पोलीस आयुक्त / जिल्हा दंडाधिकारी / जिल्हा पोलीस अधिक्षक यांनी पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पाठवावा व त्यांनी एकत्रित अहवाल गृह विभागाला पाठवावा.
- ३) राज्यात किंवा राज्याबाहेर कोठेही जातीय दंगलीचा उद्रेक झाल्यास शांतता समितीची खास बैठक बोलविण्यात यावी.

६. त्याचप्रमाणे शहरी भागात जातीय सलोखा निर्माण करून ऐक्य वाढीस लागण्याच्या दृष्टीने पोलीस मित्र समिती अत्यंत परिणामकारक व आवश्यक ठरत असल्याने पोलीस मित्र समितीची रचना, स्वरूप व त्याची कार्यपद्धती विचारात घेऊन सर्व पोलीस घटक प्रमुखांनी शहरी भागात तसेच ग्रामीण भागात खालीलप्रमाणे पोलीस मित्र समित्या स्थापन कराव्यात :-

**पोलीस मित्र समितीची रचना :-**

- १) शहरी भागात पोलीस मित्र समित्या पोलीस ठाण्याच्या बीटवार असाव्यात. जर बीटचे क्षेत्र मोठे असेल तर एकापेक्षा जास्त पोलीस मित्र समित्या असाव्यात. तसेच ग्रामीण भागात पोलीस ठाणे / दूरक्षेत्र स्तरावर पोलीस मित्र समित्या असाव्यात.
- २) समितीमध्ये साधारण २० ते २५ व्यक्ती असाव्यात, शहरी भागात बीटमध्ये असलेल्या लोकांच्या प्रमाणात तसेच ग्रामीण भागात पोलीस ठाणे व दूरक्षेत्रातील लोकसंख्येच्या प्रमाणात सदस्यांना प्रतिनिधित्व द्यावे.

### समितीचे स्वरूप :-

- १) पोलीस मित्र समितीच्या सदस्यांची निवड पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी पोलीस अधिकाऱ्याने करावी.
- २) समितीत शहरी भागात बीट / मोहल्ला तसेच ग्रामीण भागात पोलीस ठाणे / दूरक्षेत्र मध्ये वास्तव्य करणाऱ्या लोकांचा समावेश करावा.
- ३) नवीन व्यक्तीची समितीवर नियुक्ती करताना त्या व्यक्तीच्या गुन्हेगारी पार्श्वभूमीबाबत पोलीस तपासणी करून निष्कलंक चारित्र्याच्या व्यक्तींना समितीमध्ये प्राधान्य द्यावे. समितीच्या कोणत्याही सदस्याविरुद्ध दखलपात्र / अदखलपात्र तक्रार / गुन्हे नोंद असणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी. पोलीस मित्र समितीच्या सदस्याविरुद्ध दखलपात्र, अदखलपात्र तक्रार असल्यास सदस्याने स्वतः राजीनामा द्यावा.
- ४) समितीमध्ये स्थानिक नगरसेवक, आमदार, खासदार, शिक्षक, वकील, पत्रकार, निवृत्त पोलीस अधिकारी तसेच महिलांचा समावेश असावा.
- ५) समितीत कट्टरपंथी तसेच सक्रीय राजकीय कार्यकर्ते यांचा समावेश असू नये.

### पोलीस मित्र समितीची कार्यपद्धती :-

- १) शहरी भागात बीट अधिकाऱ्यांनी समितीची बैठक आठवड्यातून एकदा तर पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी अधिकारी यांनी पंधरवड्यातून एकदा घ्यावी. तसेच ग्रामीण भागात पोलीस ठाणे / दूरक्षेत्रातील पोलीस निरीक्षकांनी समितीची बैठक आठवड्यातून एकदा तर पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी अधिकारी यांनी पंधरवड्यातून एकदा घ्यावी.
- २) बैठका पोलीस ठाणे, धार्मिक स्थळाच्या ठिकाणी न घेता बीट, मोहल्ला किंवा मोक्याच्या ठिकाणी तसेच ग्रामीण भागात दूरक्षेत्रे तसेच मोक्याच्या ठिकाणी घ्याव्यात.

- ३) बैठकीत मोहल्ल्यांतर्गत / परिक्षेत्रांतर्गत येणाऱ्या गुन्हाबाबतच्या समस्या, सुरक्षिततेचे उपाय, जातीय सलोखा अबाधित राहण्याच्या दृष्टीने चर्चा करण्यात यावी.
- ४) स्थानिक गुन्हेगारांवर नियंत्रण ठेवण्याकरीता पोलीस मित्र समित्यांचा सक्रीय सहभाग घेण्यात यावा.
- ५) पोलीस जनता सहयोगाचे कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत.
- ६) महत्वाचे सण किंवा उत्सवाच्या वेळी पोलीस मित्र समितीचा उपयोग कायदा व सुव्यवस्था राखण्याकरीता करण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णयाची अंमलबजावणी तात्काळ करण्यात यावी. यापूर्वी नेमण्यात आलेल्या सर्व शांतता समित्या व पोलीस मित्र समित्या सर्व संबंधितांनी तात्काळ बरखास्त करून वरीलप्रमाणे सूचना विचारात घेऊन नव्याने समित्यांचे पुनर्गठन करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०७०७१२०४२११४२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( सु.ज.सोवितकर )  
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

- २) सर्व पोलीस आयुक्त.
- ३) सर्व जिल्हादंडाधिकारी.
- ४) सर्व पोलीस अधिक्षक.
- ५) सर्व उपविभागीय दंडाधिकारी.
- ६) सर्व तालुका दंडाधिकारी.

प्रतिलिपी,

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.

सर्व मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव (विशेष) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती (वि.शा.१ ब)